

КОРУПЦІЯ ТА НАСЛІДКИ ЇЇ ВПЛИВУ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Мейта В.І.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Вирішення проблеми посилення боротьби з корупцією, хоча б в плані обмеження її масштабів, залишається однією з найбільш гострих і складних проблем на шляху становлення України як незалежної демократичної, правової і соціальної держави. Масштабні політичні і соціально-економічні зміни, які відбулися в Україні після проголошення незалежності, стали не тільки фундаментом прогресивних суспільних процесів, а й багатьох негативних явищ, серед яких найнебезпечнішим стала корупція. Сьогодні корупція вразила більшість сфер суспільного життя, посилює соціальну напругу, породжує у населення невпевненість у здатності влади здійснити організаційні та практичні заходи щодо подолання системної кризи, протистоїть конституційному і суспільному ладу, є причиною небувалого зростання в Україні „тіньової” економіки та негативно впливає на загальний стан економічної безпеки на всіх рівнях управління.

Законом України «Про боротьбу з корупцією» корупція визначається як діяльність осіб, уповноважених на виконання функцій держави, яка спрямована на протиправне використання наданих їм повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг.

Головними причинами виникнення корупції в Україні є: нерівномірність розвитку ринкового господарства; розшарування суспільства на бідних і багатих; суперечність між швидкозмінними умовами ринкового господарства та чинним законодавством; суперечність між законодавчою та морально-етичною нормами підприємництва; суперечності в політичній системі, які представлені владою і бізнесом; створення штучного дефіциту ресурсів; зволікання у прийнятті рішення. Результатом цього є те, що українські підприємці у своїй більшості вже не уявляють своєї економічної діяльності без хабарництва.

Суб'єктами корупції є представники законодавчої влади (депутати всіх рівнів), виконавчої влади, правоохоронних органів (органи внутрішніх справ, служба безпеки, військовослужбовці, судова, податкова, митна та інші системи). Ключовими сферами поширення корупції в Україні є оподаткування, митна справа, торгівля, закупівля товарів і послуг для державних потреб.

На сучасному етапі корупція є однією з головних загроз для економічної безпеки держави та підприємницької діяльності. Наслідками впливу корупції в Україні є: криміналізація та тінізація економіки; підрив фінансово-економічної системи країни; зниження громадської відповідальності, посилення соціально-політичної напруженості, зневіра у ефективності державної політики; порушення конкурентних механізмів ринку.